

ת"פ 52446/06/16 - מדינת ישראל נגד אמיר ברמלי, קרן קלע לעידוד יזמות (בישראל) בע"מ, רוביקון ביזנס גרופ בע"מ, קרן קלע בטוחות והשלמות הון בע"מ, נאשמות 2-4, ישראל עפר

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 52446-06-16 מדינת ישראל נ' ברמלי ואח'

לפני כבוד השופט חאלד כבוב
המאשימה

מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי
וכלכלה) מנחם בגין 154, תל אביב טל': 073-3736084;
פקס: 03-5163093

נגד

הנאשמים

1. אמיר ברמלי ע"י ב"כ עו"ד איל רוזובסקי מיתר, ליקוורניק,
גבע, לשם, טל ושות' אבא הילל סילבר 16, רמת גן טל':
03-6103702; פקס: 03-6144849
2. קרן קלע לעידוד יזמות (בישראל) בע"מ (בפירוק)
3. רוביקון ביזנס גרופ בע"מ (בפירוק)
4. קרן קלע בטוחות והשלמות הון בע"מ
נאשמות 2-4 ע"י המפרק, עו"ד ארז חבר עמית, פולק, מטלון
ושות' ראול ולנברג 18, בניין D, תל אביב טל': 03-5689000;
פקס: 03-5689001
5. ישראל עפר

גזר דין
לנאשמות 2 ו-3

פתח דבר

1. הנאשמות 2 ו-3, קרן קלע לעידוד יזמות בישראל בע"מ (בפירוק) (להלן: "**הנאשמת 2**" או "**קרן קלע יזמות**") ורוביקון ביזנס גרופ בע"מ (בפירוק) (להלן: "**הנאשמת 3**" או "**רוביקון**") הורשעו על פי הודאתן בעובדות ובעבירות המיוחסות להן בכתב האישום המתוקן (3) הכל לפי הודעות בכתב מיום 16.7.2017 ו-24.7.2017 וכן מתגובת בא כוחן במהלך הדין ביום 17.10.2017.

הנאשמות הורשעו בעבירות נשוא האישום הראשון של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ריבוי עבירות לפי סעיף 415 ביחד עם סעיף 23 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), בעבירה של גניבה בידי מורשה, ריבוי עבירות לפי סעיף 393 ביחד עם סעיף 23 לחוק הנ"ל, עבירה של איסור הלבנת הון, ריבוי עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "**חוק איסור הלבנת הון**") ביחד עם סעיף 23 לחוק העונשין ובעבירה של איסור עשיית פעולה ברכוש אסור, ריבוי עבירות לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון ביחד עם

עמוד 1

סעיף 23 לחוק העונשין ועבירה של איסור הלבנת הון לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון ביחד עם סעיף 23 לחוק העונשין.

הנאשמת 2 הורשעה גם בעבירה נשוא האישום השני, אי קיום הוראת סעיף 15 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 (להלן: "**חוק ניירות ערך**") 3 עבירות לפי סעיף 53(א)(1) לחוק ניירות ערך ביחד עם סעיף 23 לחוק העונשין.

כן הורשעה נאשמת 2 בעבירות נשוא האישום השלישי, עבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 ביחד עם סעיף 25 ועם סעיף 23 לחוק העונשין או ביחד עם סעיף 29(ג) לחוק העונשין ובעבירה של זיוף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 418 ביחד עם סעיף 23 לחוק העונשין או ביחד עם סעיף 29(ג) לחוק הנ"ל.

תמצית טיעוני בא כוח המאשימה לעונש

2. ב"כ המאשימה, עו"ד לבני, טען בדיון שהתקיים בפניי ביום 17.10.2017 כי נאשמת 2 ונאשמת 3 שתיהן חברות בפירוק, שתיהן חברות פרטיות שהוחזקו במלואן על ידי רעייתו של נאשם 1 גב' דניאלה ברמלי. נאשם 1, מר אמיר ברמלי, היה הרוח החיה בשתי החברות, הוא היה הדומיננטי והמחליט, מי שקבע את נושאי הכספים לאן יועברו, מה היתה ההשקעה ומכוח כל אלה היה מר ברמלי המנהל בחברות האלה.

בין השנים 2012 עד 2015 נאשמת 2 עסקה בגיוס כספים באמצעות ניירות ערך ונאשמת 3 עסקה במתן הלוואות ובהשקעות במגוון תחומים תוך שימוש בכספי המשקיעים בין היתר של הנאשמת 2. באותה תקופה מר ברמלי גייס משקיעים מקלע יזמות באמצעות הבטחה שהם אמונים על כספיהם, רמת סיכון נמוכה ורמת נזילות גבוהה של סכום הקרן. בחוזים שעליהם חתמה קלע יזמות עם המשקיעים נכתב שהחברה תשתמש בכספים שהם ישקיעו לצורך פעילות של השלמות הון בלבד. בפרסומים השונים של חברת קלע יזמות וגם במצגים שנמסרו למשקיעים באופן פרונטלי הוסבר שהשקעות הון הן למעשה הלוואה לטווח קצר שמיועדת לשמש בטחון לצורך קבלת אשראי מהבנק עבור כל חברה שאין ביכולתה להעמיד הון עצמי או שווי נכסים במלוא ההיקף שהבנק דורש לצורך אישור אשראי. לפי ההסבר שנמסר למשקיעים ההלוואה לצורך השקעת הון היא עד לפרק זמן של 72 שעות, כשפרק הזמן הזה הוא פרק הזמן הנדרש בדרך כלל לאותה חברה לקבל את מלוא סכום ההלוואה מהבנק. מיד כשהבנק מעניק את ההלוואה המבוקשת, חוזרת לקלע סכום ההלוואה בצירוף עמלה שעליה מוסכם. בפועל, בניגוד למצגים הללו הועברו כספי המשקיעים של קלע יזמות לרוביקון, הנאשמת 3, ושם הם עשו שימוש בכספים למגוון רכישות של חברות פרטיות שעסקו בתחומים שונים וכן הלוואות והשקעות שונות. בין החברות הללו נמנו מסעדות, חברה לכדור פורח בירושלים, חברה לרהיטים ישנים וחברה שמנהלת חוף ליד הכינרת.

ההשקעות האלה שבוצעו על ידי רוביקון ולשימושה לא שימשו לצורך השבת הון או לצורך העמדת הון עצמי לצורך קבלת אשראי, הן נפרשו על תקופה ממושכת שחרגה הרבה מ-72 שעות, אופי ההלוואות וטיבן לא אפשר את ההתחייבות בנוגע לאישור התשואה, הסיכון והנזילות, הן העמידו את כספי המשקיעים בסיכון ממשי.

קלע יזמות המשיכה לגייס, היא ונאשם 1, כספים בדרך הזו תוך שהם מסתירים מהמשקיעים את העובדה שלאורך כל התקופה הזו רוביקון נחלה הפסדים כבדים, לא הניבה תזרים מזומנים חיובי לרוביקון ולקלע, ההון העצמי שלה היה גרעוני וכל זה קרה תוך שנמסר למשקיעים כאילו יש פעילות ענפה של השלמת הון שבשום שלב לא בוצע. על רקע זה, והיות והכספים הועברו מקלע לרוביקון, כספי הריבית החודשיים ששילמו ללקוחות שולמו מכספי משקיעים אחרים. לצד זה חלק מהכספים שנמשכו מקלע יזמות שימשו את נאשם 1 לצרכיו הפרטיים, כספים אלה אינם

נכללים בכספים שהתביעה מאשימה בהם את החברות. על יסוד מושגי המרמה הללו קיבלה קלע יזמות סכום אדיר של 320 מיליון ש"ח ומתוכו הועברו לרוביקון מעל 200 מיליון ש"ח, סכומים אחרים שימשו או לתשלום הריביות או לתפעול שוטף.

עוד במסגרת האישום הראשון מיוחסות לה גם עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, הן בכך שהגם שבעלת החברה היתה כאמור אשתו של נאשם 1, נאשם 1 עצמו לא נרשם בחשבונות הבנק כנהנה וכל זאת נעשה על מנת להסתיר את היותו נהנה בחברה. כמו כן לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון בוצעה העברת כספים שהתקבלו במרמה בין החברות ואל הלקוחות.

באישום השני הורשעה החברה קלע יזמות בכך שהיא פעלה בניגוד להוראות סעיף 15 לחוק ניירות ערך, היא גייסה מספר שחרג בהרבה מ-35 משקיעים בשנה וגם הציעה ניירות ערך למספר שחרג מ-35 משקיעים בשנה. בין השנים גויסו בדרך זו למעלה מ-550 משקיעים.

במסגרת האישום השלישי הורשעה קלע יזמות בכך שבמסגרת מגעים שנוהלו מול רשות ניירות ערך אשר פנתה אל החברה בדרישות שונות, בין היתר בנוגע למספר המשקיעים שגויסו, נמסרו לרשות ניירות ערך מצגים כוזבים שגובו ברשימת לקוחות מזויפת שלא כללה את כלל המשקיעים וכן מסמך מזויף שמדמה רשימה בנקאית אותנטית של תשלומי ריבית כחוק בקלע יזמות וזאת כתמיכה בטענה שמספר המשקיעים שגויס לא עולה על המגבלה החוקית. הדבר נעשה באמצעות הקדמה של תשלום הריבית לחלק מהלקוחות ושליחה של המסמך, שמתעד את העברת הריבית של חלק מהלקוחות, לרשות ניירות ערך ונוצר מצג שכאילו הם הלקוחות.

עו"ד לבני טען כי גם ענישת תאגידיים נעשית בהתאם לאמות המידה שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין, עם זאת ועל אף שהדבר אינו מצוין במפורש בחוק העונשין, שיקולי הענישה לגבי תאגידיים הם שונים, דרכי הענישה הן שונות, מעבר לכך גם שיקולי הענישה כפי שנקבע פעמים רבות גם על ידי בית המשפט העליון וגם על ידי בית המשפט הזה השיקול הוא הרתעת. ההרתעה מושגת גם באמצעות הרשעה פלילית וגם באמצעות סנקציה פלילית שכוללת קנס, כאשר המחוקק השמיע את דברו ולמעשה ביטא את השקפתו שיש להחמיר בנושא של תאגידיים הוא הגדיר את הקנסות.

עו"ד לבני ציין כי לשיטת התביעה יש לחלק את שלושת האישומים בכתב האישום לשני אירועים, האירוע הראשון הוא האירוע שמתואר באישום מספר 1 והאירוע השני הוא העובדות שמתוארות באישומים 2-3. הסיטואציה אינה פשוטה, בפרשת שחר המילניום נקבע שמדובר באירוע אחד, ב"כ התביעה המקבל עמדה זו ומפנה לאמור בפסק הדין בע"פ 7952/15 לפיו אמת המידה המרכזית לענישה היא מספר המעשים ולא מספר האירועים, גם אם מדובר באירוע אחד עדיין מספר המעשים הרב צריך לשמש אמת מידה מרכזית.

בענייננו מדובר בריבוי עבירות שבוצעו לאורך תקופה ממושכת של למעלה מ-3 שנים, התקבלו סכומי כסף אדירים, העבירות בוצעו תוך הפרת אמונם של הלקוחות, החברה יצאה למסע הרפתקאות עיסקי תוך מסירה של מצגי שווא בדבר שימוש בכספים ופגיעה בלקוחות. העובדה שעודדו את הלקוחות להמשיך להשקיע, זה מוסיף משנה חומרה. הנזק שנגרם הוא חריג בהיקפו, בהתאם לעמדה שהביע המפרק רק לכל היותר 15% מתביעות החוב שהוגשו ניתן יהיה להחזיר, כלומר 85% מהכספים ירדו לטמיון. כמובן שבצד זה יש לתת את הדעת על שוק ההון באופן כללי, על אופן הציבור כפי שנקבע בין היתר בפרשת דסקש ובפרשת אלוני.

באירוע השני גויסו מאות משקיעים ללא תשקיף, החברות פגעו באינטרס בשוק ההון שמאפשר לציבור המשקיעים

לקבל החלטה מושכלת ולפקח על כספם. ב"כ המאשימה הדגיש שהעובדה שלא היה תשקיף במקרה הזה הקלה על ביצוע התוכנית הרחבה שתוארה באירוע הראשון שהרי אם החברה היתה מגבילה את עצמה ל-35 משקיעים או לחילופין מפרסמת תשקיף יכולת החברה לבצע עבירה היתה שונה לחלוטין. למעשה החברה היתה אמורה להיות חברה ציבורית ובכך שלא דווח על מספר המשקיעים היא הפכה לחברה פרטית ללא חובת דיווח.

עו"ד לבני הוסיף כי החברות הן חברות פרטיות אבל לא מדובר רק ביד הארוכה של הנאשם 1, החברות עמדו בחזית גיוס הלקוחות, המוניטין שלהן לרבות ההקפדה על תשלום המיסים אפשר את המשך הגיוס של הלקוחות הנוספים ורוביקון שימשה כערבה לפעילות הזו. לא מדובר בחברות יחיד, מדובר בחברות שלהן עובדים ונושאי משרה, אחת מהן כבר הורשעה בתיק הזה, וגם אם רובם הגדול ללא ידיעתם נקטו במחדלי פיקוח ולא מנעו את הפעילות העבריינית שבוצעה על ידי הנאשם 1. חלק גדול מהכסף לא הוחזר ולא יודעים לאן הלך, הוא למעשה נעלם, גם לנאשם 1 לא היו תשובות לזה, הכסף נכנס לחברה אשר עשתה בו שימוש, גם זו אמת מידה שמצדיקה החמרה בעניין הזה. הכספים האלה שימשו את חברת רוביקון לצורך גיוס לקוחות נוספים. לגבי קלע יזמות, אמנם הכסף שימש לצורך השקעות ברוביקון, עבר מקלע לרוביקון ולכן ניתן לטעון שקלע יזמות רוקנה מעיקר כספה, אבל קלע יזמות לא היתה לולא רוביקון.

לגבי מצבן הנוכחי של החברות שנמצאות בפירוק, הוסיף וציין עו"ד לבני כי המאשימה איננה חולקת על כך שהמצב המשפטי של החברות צריך להשפיע על רמת הענישה, השאלה היא רק מהי העוצמה של ההתחשבות כשמדובר בחברות בפירוק. צריך לקחת מצד אחד את חומרת העבירות ומצד שני את העובדה שכרגע מתנהל תיק פירוק ועיקר הכסף ילך לנושים. כפי שבית המשפט קבע בעצמו פעמים רבות העובדה שחברה מצויה בפירוק, ועד שהיא לא מחוסלת ומפורקת, אותה חברה עשויה להיות נאשמת בהליך פלילי, העובדה שיש חילופי בעלות או פירוק לא מצדיקה הימנעות מוחלטת מהטלת עונשים. תכלית ההליך הפלילי היא להכווין את החברות ואם חברה שנכנסת לפירוק לא תיענש לא יעבר המסר הראוי.

עו"ד לבני טען כי ישנם שני שיקולים רלוונטיים בנסיבות התיק דנן. שיקול ראשון, בתיק זה החל מהשלב שבו החלה החקירה נגד נאשם 1 ונשמעו אזהרות על ידי רשות ניירות ערך חלק גדול מהמשקיעים ביקש את השקעתו חזרה וחלק מהמשקיעים לא עשה כן. המאשימה סבורה שהעובדה שחלק מהמשקיעים היו חשופים ומודעים לאפשרות של החשיפה של החברה לאחריות פלילית ועדיין בחרו להשקיע מצדיקה התחשבות פחותה יותר בנזק שעלול להיגרם להם מעבר לסיכון שתמיד קיים בכל השקעות סיכון של פשיטת רגל. בשונה מתיקים אחרים, גם בשלב הזה תיק הפירוק מתנהל וימשך אבל מר ברמלי לא ניתק לחלוטין את הזיקה לחברות, הוא העלה הצעות והוא מנסה להחזיר את החברות לחיים. עו"ד לבני מפנה לפסיקה, בין היתר לעניין פסיפיקה, עניין אופיר ופרשת נוחי דנקנר.

אלמלא החברות היו בפירוק המאשימה היתה עותרת לסכומים אשר ישקפו את הנזק האדיר. חרף כך ובשים לב למצב הכלכלי הקשה של החברות המאשימה עותרת לכך שמתחם הקנס שיוטל על כל אחת מהחברות יעמוד בין 200,000 ש"ח ל-500,000 ש"ח.

תמצית טיעוני בא כוח הנאשמות לעונש

3. ב"כ הנאשמות חזר על האמור בהודעה מיום 24.7.2017. בעניין חברת נידר ישנו פסק דין של כב' השופט מינץ בשבתו בבית משפט המחוזי ושם היתה שאלה דומה וכב' השופט החליט שיש לראות בקנס הוצאות פירוק בנסיבות המקרה. אולם, בעניין נידר מדובר בהקפאת הליכים ולא בהליך פירוק כאשר בהקפאת הליכים זה

החברה מוסיפה לעמוד על רגליה להבדיל ממצב פירוק.

נאשמת 2 ונאשמת 3 התנהלו כמקשה אחת ועל כן קופות הנשייה שלהן אוחדו, יש רשימה אחת של כל נושי החברות האלה והדיבידנד שישולם בסופו של דבר יתחלק פרי-פסו בין כל הנושים. סך הנשייה עומד על 250-270 מיליון ש"ח כאשר הדלתא נובעת ממספר תביעות חוב שטרם הוכרעו או שיש לנושים שהגישו את התביעות הללו כוונה להגיש ערעור על הכרעותיו של המפרק באותן תביעות. 95% מהנשייה המאושרת מקורם בתביעות חוב שהגישו משקיעים בקרן קלע. כלומר, נושי הנאשמות 2-3 הם למעשה המשקיעים. המשקיעים הללו הם קורבנות העבירות שבטענין הוגשו אישומים שמתבררים בפני בית המשפט זה.

בגזירת הדין יש לתת את הדעת לנסיבות הייחודיות במקרה דנן, לכך שהחברות ידרשו לשלם כל סכום שייגזר במסגרת הקנס אשר יבוא בהכרח על חשבונם של המשקיעים.

בנוסף, הדגיש ב"כ הנאשמות כי המפרק לא סבור שלעולם בכל תיק פירוק יוכלו נושי החברה שבפירוק להתכסות תחת הליכי הפירוק ולאייץ את הכסף שיינתן, אם יינתן, לאותה חברה. כלומר, לשיטתו יש מקרים שבהם מוצדק להטיל קנס על חברה בפירוק, אלא שבמקרה דנן הנושים הוטעו, אין כאן אגח"ים שהשקיעו, המשקיעים בענייננו הם בדרך כלל אנשים מבוגרים חסרי הבנה, חסרי ניסיון שהולכו שולל. העתק מהפרוטוקול שצירף ב"כ הנאשמות בפני כב' הנשיא אורנשטיין ממחיש זאת, אותה משקיעה שבאה בתחינה לבית המשפט שלא מבינה את הליך הפירוק ואומרת שאלו כספי הפנסיה שלה והכספים האחרונים שלה ומזה היא אמורה לחיות בשארית שנותרה, זה המקרה שמשקף את המשקיע הממוצע בתיק הזה.

מבחינת האשם התורם שניתן לייחס למשקיעים הוא קטן מאוד עד כדי אפסי נוכח הנסיבות שמדובר במשקיעים שאינם מתוחכמים, אלמנט המיעוט ובמשקיעים שהוטעו, למשקיעים הוצגו סרטונים מאוד משכנעים של משאית עמוסה שטרות שנכנסת ותוך 72 שעות חוזרת עם ריבית, המינוח של השקעות קצרות זמן שב ועולה בהסכמים ובחומר הפרסומי.

עוד ציין ב"כ הנאשמות כי הוא מבקש ליתן את הדעת שהמפרק בחר להודות בכל האישומים, לחיסכון בזמן השיפוט ומבלי שנחתם הסדר טיעון. ב"כ הנאשמות הפנה לדברי ב"כ המאשימה לעניין ההרתעה, טען שהוא אינו מצליח להבין איך זה רלוונטי, מי הן אותן החברות שנפגעו, התנהל הליך מרמה שכל המנגנון העסקי שלו יסודו במרמה. במקרה דנן בסופו של דבר אין הרתעה של מי שנושא בנזק, זה לא הגורם שאותו צריך להרתיע. באמת יש נסיבות מיוחדות במקרה הזה.

דין והכרעה

4. הדין הישראלי מכיר באחריותם הפלילית של תאגידים, בין היתר, בהתבסס על "תורת האורגנים". דוקטרינה זו מאפשרת לייחס אחריות פלילית (אישית) לתאגיד, מקום בו בוצעה במסגרתו ובאמצעות אורגניו עבירה ושיקולי המדיניות המשפטית מורים כי ראוי לעשות כן.

5. התכלית המרכזית העומדת ביסוד תורת האורגנים הנה קידום ההרתעה הפלילית ומניעת הישנות העבירה. לפי תכלית זו, הרשעת תאגיד בפעולות האורגנים אשר פעלו בשמו, תביא לקידום של מנגנוני פיקוח ובקרה במסגרת התאגיד, מה שיביא בתורו למניעת ביצוע העברות ויצירת מכשולים בביצוען. לעניין התכלית ההרתעתית, יפים לעניין זה הדברים אשר נכתבו בע"פ 99/14 **מדינת ישראל נ' מליסרון בע"מ**

(25.12.2014) (להלן: "עניין מליסרון"), פסקה קיג:

"מטרה עיקרית בהטלת אחריות מכוח תורת האורגנים היא הרתעת התאגיד ותאגידים דוגמתו, כדי שלהבא ימנעו את הישנות העבירה על-ידי יצירת מנגנוני פיקוח ובקרה שיהא ביכולתם למנוע מראש מצבים המובילים אל עבר העבירה הפלילית".

6. תכלית נוספת של הרשעת תאגידים על פי תורת האורגנים הנה לחלט מידי התאגיד את טובת ההנאה שנצמחה לו כתוצאה מהפעולה העבריינית (ע"פ 5734/91 **מדינת ישראל נ' לאומי ושות' בנק להשקעות בע"מ**, פ"ד מט(2) 4, 28-29 (1995); ע"פ 3891/04 **ערד השקעות ופיתוח תעשייה בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד ס(1) 294, 351 (2005)).

תורת האורגנים אשר עוגנה בהלכה הפסוקה, קיבלה ביטויה התחיקתי בתיקון 39 לחוק העונשין משנת תשנ"ד-1994 שם נקבע בסעיף 23 לחוק כי:

"23. (א) תאגיד יישא באחריות פלילית -

(1) לפי סעיף 22, כשהעבירה נעברה על-ידי אדם במהלך מילוי תפקידו בתאגיד;

(2) לעבירה המצריכה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות, אם, בנסיבות הענין ולאור תפקידו של האדם, סמכותו ואחריותו בניהול עניני התאגיד, יש לראות במעשה שבו עבר את העבירה, ובמחשבתו הפלילית או ברשלנותו, את מעשהו, ומחשבתו או רשלנותו, של התאגיד".

7. בפסק הדין המנחה, ע"פ 3027/90 **חברת מודיעים בינוי ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד מה(4) 364 (1991) עמד בית המשפט העליון על הבסיס הרעיוני משפטי שבסיס תורת האורגנים, וקבע כי התאגיד מהווה ישות משפטית הכשרה לזכויות וחובות, גם בדין הפלילי (**שם**, בפסקה 11):

"נקודת המוצא של המשפט הישראלי הינה, כי תאגיד נושא באחריות פלילית אישית. עקרונית, כל עבירה פלילית, אשר האינטרסים המוגנים על-ידיה עשויים להיפגע על-ידי התאגיד, מטילה אחריות פלילית אישית על התאגיד[...]"

במסגרת זו, נתפשים אורגניו של התאגיד בתור "מוחו" ו"זרועותיו", כאשר אותן פעולות, תכונות ומחשבות של האורגן יחשבו כפעולותיו, תכונותיו ומחשבותיו של התאגיד:

"על-פי תורת האורגנים [...] פעולותיו של האורגן נחשבות לפעולותיה של החברה. מחשבותיו, כוונותיו ומניעיו של האורגן נחשבים למחשבותיה, לכוונותיה ולמניעיה של החברה עצמה. מכוח ייחוס פעולות ומחשבות האורגנים לחברה עצמה, הרי שבמידה שאותן פעולות ומחשבות מקימות אחריות משפטית - נושאת החברה עצמה באחריות משפטית ישירה לאותן

הפעולות והמחשבות" (אירית חביב סגל דיני חברות (כרך א', פרק ב') (2007)).

8. המאשימה עתרה להטלת סכומי קנס משמעותיים על החברות, לפי טיעונה של ב"כ המאשימה הקנס שיש להטיל על הנאשמות הינו בין 200 אלף ש"ח עד 500 אלף ש"ח.

מנגד ב"כ הנאשמות 2-3 עתר לבית המשפט להסתפק בהטלת קנס סמלי על הנאשמות.

9. בת"פ 60386-06-14 **מדינת ישראל נ' דנקור** (4.7.2016), עמדתי על התכלית המרכזית ביסוד תורת האורגנים שהינה קידום ההרתעה הפלילית ומניעת הישנות העבירה. הרשעת תאגיד בפעולות האורגנים שפעלו בשמו מביאה לקידום מנגנוני הפיקוח והבקרה במסגרת התאגיד, מה שיכול להביא למניעת ביצוע עבירות כאלה בעתיד. המטרה העיקרית היא הרתעת התאגיד ותאגידים דומים כדי להקטין את סיכויי הישנות התנהגות שכזו.

ברע"פ 8487/11 **חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ נ' מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה** (23.10.2012) קבע בית המשפט העליון מפי כב' השופט (כתוארו אז) רובינשטיין כלהלן:

"בצדה של האחריות הפלילית מצויה הענישה הפלילית, המבטאת גמול על התנהגות אנטי חברתית אשר מלווה באשמה [...] בהטלת סנקציה עונשית על תאגיד, יש כדי להרתיע אותו ואת זולתו מהישנות המעשה הבלתי רצוי [...] בהטלת קנס על תאגיד, למשל, יש כדי להקטין את רווחיו, ובכך להרתיעו, בהנחה שיכול הוא לשלם קנס זה".

ובעניין מליסרון קבע (שם, בפסקה קלח):

"ונזכיר, כי הרשעה מכוח תורת האורגנים נועדה בראש וראשונה להרתיע, בין אם את החברה הספציפית ובין אם חברות דוגמתה, ממעשים דומים בעתיד, ועל כן יש ליתן לשיקולי ההרתעה חשיבות ממשית בעת קביעת גובה הקנס".

בשנים האחרונות, לצד מגמת החמרת הענישה בעבירות כלכליות, באה לידי ביטוי גם מגמת החמרה בענישת תאגידים בעבירות אלו.

10. אין חולקין כי יש לתת ביטוי בפסיקה לרצונו המפורש של המחוקק להחמיר בענישת תאגידים בעבירות אלו וכן למגמת החמרה כפי שבאה לידי ביטוי בפסיקה, אולם יחד עם זאת שיקולי ההרתעה אינם חזות הכל, לא מתייתר הצורך בבחינת הנסיבות הספציפיות של כל תאגיד מורשע תוך איזון בין האינטרס הציבורי לבין ענישה אינדיבידואלית. בכל מקרה יש לבחון את מצבה הכלכלי של החברה הנאשמת, את יכולתה לפרוע את התחייבויותיה ואת היקף נכסיה בטרם קביעת גובה הקנס שיושת עליה.

11. שתי החברות הנאשמות מצויות בעיצומו של הליך פירוק, בית המשפט של פירוק מינה בעל תפקיד לטפל בהליכי חוב הנשייה בתיק, כאשר כ-95% מהנשייה המאושרת מקורה בתביעות חוב שהגישו משקיעים בקרן קלע.

המשקיעים שהגישו את תביעות החוב הם בעצם קורבנות העבירות שבעטיים הוגש כתב האישום, כך שכל סכום

שהחברה תחויב בו במסגרת גזר דין זה, ייגרע מחלקם של אותם משקיעים.

כמו כן הפנה ב"כ הנאשמות להודאתן המיידית של הנאשמות במיוחס להן, זאת כדי לחסוך בהליכים ובהוצאות שממילא יושתו על המשקיעים שהם גם קורבנות המעשים ומי שנשא בעיקר ההפסד הכספי.

12. אכן לא ניתן להתעלם ממצבן של הנאשמות נכון לימים אלה שעה שעניינן נדון בפני בית משפט של פירוק וגם לא ניתן להתעלם מטיעונו של ב"כ הנאשמות שכל קנס שיוטל על הנאשמות ייגרע מחלקם של המשקיעים שבעצמם נפלו קורבן בפרשייה זו.

ב"כ המאשימה לא התעלם מנסיבות מקלות אלה ועל כן לפניו משורת הדין עתר להטלת קנס לא גבוה במיוחד, ביחס לעתירת המאשימה בתיקים אחרים דומים בנסיבותיהם, אך סבור אני שמוצדק להתחשב בטיעון ייחודי זה בדבר ההפסד הנוסף שעלול להיגרם למשקיעים כתוצאה מחיוב הנאשמות בקנס מידתי, ולהפחית מגובהו של קנס זה אף מעבר למה שנשקל על ידי המאשימה.

13. אני מחייב את הנאשמת 2 בקנס כספי שבסך של 200,000 ש"ח.

אני מחייב את הנאשמת 3 בקנס כספי בסך של 50,000 ש"ח.

הקנסות ישולמו תוך 60 ימים מהיום.

זכות ערעור בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י' חשוון
תשע"ח, 30 אוקטובר
2017, במעמד
הצדדים.
חאלד כבוב, שופט
סגן נשיא